

Määräykset ja ohjeet 2/2025

Määräysvallan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolisessa maassa sijaitsevasta yrityksestä

Asiatunnus

FIVA/2024/1858

Antopäivä

14.2.2025

Voimaantulopäivä

24.4.2025

Lisätietoja:

Pankkivalvonta/Lakiasiat

FINANSSIVALVONTA

puh. 09 183 51

etunimi.sukunimi@finanssivalvonta.fi

finanssivalvonta.fi

Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne

Määräykset

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Määräys”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan antamat määräykset. Määräykset ovat velvoittavia oikeussääntöjä, joita on noudatettava.

Finanssivalvonta antaa määräyksiä ainoastaan määräyksenantoon valtuuttavan lain säännöksen nojalla ja sen asettamissa rajoissa.

Ohjeet

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Ohje”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan tulkintoja lainsäädännön tai muun velvoittavan sääntelyn sisällöstä.

”Ohje”-otsikon alla on lisäksi suosituksia ja muita toimintaohjeita, jotka eivät ole velvoittavia. Ohjeissa on myös kansainvälisten ohjeiden ja suositusten noudattamista koskevat Finanssivalvonnan suositukset.

Ohjeen kirjoitustavasta ilmenee, milloin kyseessä on tulkinta ja milloin suositus tai muu toimintaohje. Ohjeiden kirjoitustapaa sekä määräysten ja ohjeiden oikeudellista luonnetta on selvitetty tarkemmin Finanssivalvonnan verkkopalvelussa.

[Finanssivalvonta.fi > Sääntely > Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne](#)

Sisällysluettelo

1	Soveltamisala	4
2	Säädöstausta	5
	2.1 Lainsäädäntö	5
	2.2 Finanssivalvonnan määräksenantovaltuudet	5
3	Tavoitteet	6
4	Määräysvallan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolisessa maassa sijaitsevasta yrityksestä	7
	4.1 Ilmoitettavat hankinnat	7
	4.2 Ilmoituksen kieli	8
	4.3 Ilmoitukseen liitettävät selvitykset	8
	4.4 Ilmoituksen käsittely	9
5	Kumotut määräykset ja ohjeet	10

1 Soveltamisala

Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan seuraaviin Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:ssä tarkoitettuihin valvottaviin:

- luottolaitokset
- sijoituspalveluyritykset
- vakuutusyhtiöt
- vakuutusomistusyhteisöt

Lisäksi näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan

- rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 3 §:ssä tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvaan yritykseen
- luottolaitoksen kanssa samaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen
- sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 21 a §:ssä tarkoitettuun sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen.

2 Säädöstausta

2.1 Lainsäädäntö

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat säädökset:

- Luottolaitostoiminnasta annettu laki (610/2014, jäljempänä myös LLL)
- Sijoituspalvelulaki (747/2012, jäljempänä myös SipaL)
- Vakuutusyhtiölaki (521/2008, jäljempänä myös VYL)
- Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta (699/2004, jäljempänä myös RavaL)

2.2 Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä perustuu seuraaviin lain säännöksiin:

- Luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 13 §
- Sijoituspalvelulain 7 luvun 10 §

3 Tavoitteet

- (1) Näiden määräysten ja ohjeiden tavoitteena on selvittää, mitä tietoja yrityshankintoja koskevan ilmoituksen tulee sisältää, jotta Finanssivalvonta pystyy arvioimaan, onko sillä yrityshankinnan jälkeen mahdollisuus valvoa tehokkaasti ja kattavasti valvottavaa, konsolidointiryhmää tai ryhmittymää.

4 Määräysvallan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolissa maassa sijaitsevasta yrityksestä

4.1 Ilmoitettavat hankinnat

- (1) LLL 5 luvun 13 §:n mukaan luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, vakuutusyhtiössä tai näihin rinnastettavassa yrityksessä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, ellei yritys tai luottolaitos ole ilmoittanut siitä etukäteen Finanssivalvonnalle taikka jos Finanssivalvonta on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan pykälän 2 momentissa säädettyssä ajassa. Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa pykälän 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää mainitussa momentissa tarkoitetun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen liitettävistä tiedoista ja muista vastaavista ilmoitusmenettelyssä noudatettavista seikoista.
- (2) SipaL 7 luvun 10 §:n mukaan sijoituspalveluyrityksen tai sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, jos se aikoo hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa taikka vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa. Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa pykälän 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää määräysvallan hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat sijoituspalveluyrityksen tai sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmän tehokasta valvontaa. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen liitettävistä tiedoista ja muista vastaavista ilmoitusmenettelyssä noudatettavista seikoista.
- (3) VYL 3 luvun 20 §:n mukaan vakuutusyhtiö tai vakuutusomistusyhteisö ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, ellei vakuutusyhtiö tai vakuutusomistusyhteisö ole ilmoittanut siitä etukäteen Finanssivalvonnalle taikka jos Finanssivalvonta on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan pykälän 2 momentissa säädettyssä ajassa. Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa pykälän 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat vakuutusyhtiön tehokasta valvontaa.
- (4) RavaL 13 §:n mukaan ryhmittymään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa taikka vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, jollei yritys ole ilmoittanut siitä etukäteen Finanssivalvonnalle taikka jos Finanssivalvonta on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan pykälän 2 momentissa säädettyssä ajassa. Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa pykälän 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos hankinnan kohteena oleva

yritys kuuluisi ryhmittymään ja yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat ryhmittymän tehokasta valvontaa. Finanssivalvonnan on pyydettävä ennen pykälän 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä muiden keskeisten valvontaviranomaisten lausunto. Suostumusta hankintaan ei saa antaa, jos vähintään yksi muu keskeinen valvontaviranomainen vastustaa hankintaa.

4.2 Ilmoituksen kieli

MÄÄRÄYS (kohta 5)

- (5) Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten sekä niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten osalta luvussa 4.1 tarkoitettu ilmoitus tulee tehdä suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

OHJE (kohta 6)

- (6) Finanssivalvonta suosittelee, että rahoitus- ja vakuutusryhmittymiin kuuluvien yritysten sekä vakuutusyhtiöiden ja vakuutusomistusyhteisöjen osalta luvussa 4.1 tarkoitettu ilmoitus tehdään suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

4.3 Ilmoitukseen liitettävät selvitykset

MÄÄRÄYS (kohdat 7–8)

- (7) Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten sekä niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten osalta luvussa 4.1 tarkoitettuun ilmoitukseen tulee liittää seuraavat selvitykset hankittavasta yrityksestä ja sen valvonnasta sekä ilmoitusvelvollisuuden alaisesta hankinnasta:
- suomalaisia kaupparekisteritietoja vastaavat tiedot
 - yhtiöjärjestys/säännöt
 - kuvaus yrityksen organisaatiosta
 - yrityksen kuuluminen konserniin ja kuvaus konsernin rakenteesta
 - selvitys yrityksen johtohenkilöistä sekä siitä menettelystä, jolla heidän luotettavuutensa ja sopivuutensa varmistetaan yrityksen sijaintivaltiossa
 - yritystä valvova viranomainen ja sitä koskeva lainsäädäntö
 - mahdollinen kopio yrityksen sijaintivaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämästä toimiluvasta tai vastaavasta päätöksestä
 - selvitys yritykseen sovellettavista laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä, joilla säännellään yrityksen valvonnassa tarpeellisten tietojen luovuttamisesta ulkomaisille viranomaisille tai joilla on muuten merkitystä tehokkaan valvonnan toteuttamisen kannalta
 - kuvaus hankinnasta ja määräysvallan muodostumisesta hankittavaan yritykseen.
- (8) Luvussa 4.1 tarkoitettua ilmoitusta on täydennettävä Finanssivalvonnan tapauskohtaisesti vaatimilla asian selvittämiseksi tarpeellisilla lisäselvityksillä.

OHJE (kohdat 9–10)

- (9) Rahoitus- ja vakuutusryhmittymiin kuuluvien yritysten sekä vakuutusyhtiöiden ja vakuutusomistusyhteisöjen osalta luvussa 4.1 tarkoitettuun ilmoitukseen Finanssivalvonta suosittelee liitettävän seuraavat selvitykset hankittavasta yrityksestä ja sen valvonnasta sekä ilmoitusvelvollisuuden alaisesta hankinnasta:
- suomalaisia kaupparekisteritietoja vastaavat tiedot
 - yhtiöjärjestys/säännöt
 - kuvaus yrityksen organisaatiosta
 - yrityksen kuuluminen konserniin ja kuvaus konsernin rakenteesta
 - selvitys yrityksen johtohenkilöistä sekä siitä menettelystä, jolla heidän luotettavuutensa ja sopivuutensa varmistetaan yrityksen sijaintivaltiossa
 - yritystä valvova viranomainen ja sitä koskeva lainsäädäntö
 - mahdollinen kopio yrityksen sijaintivaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämästä toimiluvasta tai vastaavasta päätöksestä
 - selvitys yritykseen sovellettavista laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä, joilla säännellään yrityksen valvonnassa tarpeellisten tietojen luovuttamisesta ulkomaisille viranomaisille tai joilla on muuten merkitystä tehokkaan valvonnan toteuttamisen kannalta
 - kuvaus hankinnasta ja määräysvallan muodostumisesta hankittavaan yritykseen.
- (10) Finanssivalvonta voi pyytää täydentämään luvussa 4.1 tarkoitettua ilmoitusta tapauskohtaisesti asian selvittämiseksi tarpeellisilla lisäselvityksillä.

4.4 Ilmoituksen käsittely

OHJE (kohta 11)

- (11) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan luvussa 4.1 esitettyissä lainkohdissa säädetty kolmen kuukauden määräaika arvioinnille alkaa siitä, kun ilmoitus edellä kuvattuine liitteineen sekä mahdolliset Finanssivalvonnan pyytämät lisäselvitykset on toimitettu Finanssivalvontaan.

5 Kumotut määräykset ja ohjeet

Näillä määräyksillä ja ohjeilla on kumottu Rahoitustarkastuksen antama standardi RA1.2 ”Määräysval-
lan hankkiminen Euroopan talousalueen ulkopuolisessa maassa sijaitsevasta yrityksestä”.